

..... Σ Η Μ Α

Ο.- Ακούτε τή λαογραφική μας ἐκπομπή " Ποντιακοί ἀντίλαλοι ", πού γράφει καί ἐπιμελεῖται ὁ συνεργάτης μας Στάθης Εὐσταθιάδης.

Μουσίκη ἐπιμελεῖα Ἡρακλῆ Κοιοζίδη.

" .. το σῆμα σβῆνει ..

Εἶδαμε, ἀγαπητοί ἀκροαταί, στήν περασμένη μας ἐκπομπή, τό πῶς ἔγινε ἡ παράδοσή τῆς Τραπεζοῦντος καί κατέλυθῇ ἡ Αὐτοκρατορία τῶν Κομνηνῶν. Εἶδαμε ἐπίσης τό τραγικό τέλος τοῦ Δαβίδ - τοῦ τελευταίου αὐτοκράτορος τῆς Τραπεζοῦντος - καί τῆς οἰκογενείας του.

Κατά τίς ιστορικές ἐνδείξεις, ἡ ἄλωση τῆς Τραπεζοῦντος ἔγινε τό δεύτερο 15 ἡμερο τοῦ Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1461. Κατά τήν παράδοση ὅμως, ἡ Τραπεζοῦντα παρεδόθη στίς 15 Αὐγούστου - ἑορτή τῆς Μεγαλόχαρης Παναγίας Σουμελά.

Κατά τήν Ποντιακή λαϊκή παράδοση, ἡ μοῖρα τοῦ Γένους ἦταν τόσο σκληρή, ὥστε θέλησε ἡ ἑθνική τούτη συμφορά, νά συντελεσθῇ τό 15 Αὐγούστου ἡμέρα, ὅπου ὁ Ποντιακός λαός δοκίμαζε ἄλλοτε, ἐπὶ ἑκατοντάδες χρόνια, τρανές χαρές στό πανηγύρι τῆς πολυθύλητης Παναγίας Σουμελά.

Κι' ἄς δοῦμε τώρα, τί ἔγινε μετὰ τήν ἄλωση τῆς Τραπεζοῦντος: Ὁ Σουλτάνος Μωάμεθ ὁ Β', παρέμεινε στήν Τραπεζοῦντα λίγους μῆνες. Ἀφοῦ διώρισε διοικητή της τόν ναύαρχο Κασίμ πασᾶ καί διέταξε τόν Χιτίρ πασᾶ ὅπως ὑποτάξῃ καί τήν ὑπόλοιπη περιοχή, ὁ ἴδιος πῆρε τό δρόμο τοῦ γυρισμοῦ. Ἀκριβῶς κατὰ τήν ἐπιστροφή του ἀπελευθερῶναι τήν μητέρα τοῦ Οὐζούν Χασάν, Σάρα Χατούν, πού τήν κρατοῦσε, ὅπως εἶδαμε, ὄμηρο, ἀφοῦ ἀπεδέσθη τήν πρότασή της, νά συγχωρήσῃ τόν ἀποστάτη υἱό της.

Τήν ἄλωση τῆς Τραπεζοῦντος ἀκολούθησαν λεηλασίες, καταπιέσεις καί τὰ καλλίτερα καί εὐρωστότερα παιδιὰ ἀρπάζονταν μέ προορισμό τό πλῆσιμα τοῦ Γενιτσρικοῦ σώματος καί τήν ἐξυπηρέτηση τῶν ἀνακτόρων.

Ἀλλά τί ἔγινε μέ τήν ὑπόλοιπη περιοχή τοῦ Πόντου; Ὑποδουλώθηκε αὕτῃ ἀμέσως καί χωρίς ἀντίσταση στό Χιτίρ πασᾶ; Αὐτό θά τό δοῦμε στήν ἐρχομένη μας ἐκπομπή.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ..... (4 σκιολί)

